

Korpa Tamás

Lelakatolt szobák

pólust vált, téli szálláshelyére, néhány galériás, az Ostromlépcső utcán, vonul, a fejedelmi többes, az örökké tárt pillanat: önbizalomszag a levegőben és manzárdszobák csúcsai. felajzott ablakkeretek, kertek. a kéményénél kirántott füst, ha hurokba puhul. a hegyi kis garzon. fel is, le is kút megnyúlt korongja. isznak, a Medve Bőrére bárban, egy improvizált télben. kortyonként változó indítékok a hőtésképen. hány befalazott képtár van odafönn a várban, s zeneszoba? hány lelakatolt szertár. skótszekrények, fodros gúlába hordott medicinlabdák. tériszony a beomlott mozdulatok szélén. a muzikális vívótőr, ha szúrt. ingázott kézről-kézre egy görli, ki izmosabb volt tőlünk, és ésszel felérte. szűzforró csend, internátusnyugalom. egy ilyen szoba melyik kanyarban, hol élhető el? a nemi szervek lassú, érlelt bemosdatása a combok tartós zaja alatt; a súrlódás izgat, lappangó érdes helyen, a kipárolgás; közben szemérmes vagy, mint egy lakhatatlanul hagyott, letakart faágy. máskor mindez ennyi: a talpak fékpofái összezárnak az éber zsámoly előtt, mialatt már elvállaltam a mozgást.

Jassó Judit

Altató mese a Napról és a Holdról

Volt egyszer két jó testvér, a Nap és a Hold.

Kezdetben olyan aprók voltak, mint két szem gesztenye. Rengeteget játszottak, hegyekről a völgyekbe gurultak, alámerültek az óceánok mélyére. Jól megfértek egymás mellett; ám egy napon szokatlan szomorúság vett erőt rajtuk. Igyekeztek ugyanúgy viselkedni, mint ahogyan korábban, de lehetetlen volt nem észrevenni, hogy valami megváltozott közöttük. – Mi a baj? – kérdezte a Hold, és dobogó szívvel várta testvére válaszát. – Itt belül – mutatott a Nap saját középpontja felé. – Itt érzem, ha közelebb jössz, hogy fázom – azzal összébb húzta magát. A Hold körülnézett, mivel takarhatná be. Odahúzott néhány puha báránnyelvet, ám azok nevetve kergetőzni kezdtek körülöttük; eszük ágában sem volt beburkolni a Napot. – Hagyd csak – szólt csöndesen a Nap. – Inkább arról mesélj, te mit gondolsz felőlünk! – Hát – felelte a Hold -, legfőképp én is itt belül érzem. Amikor közelebb jössz, mintha valami égetne. – A Nap sóhajtott egyet, majd arrébb gurult.

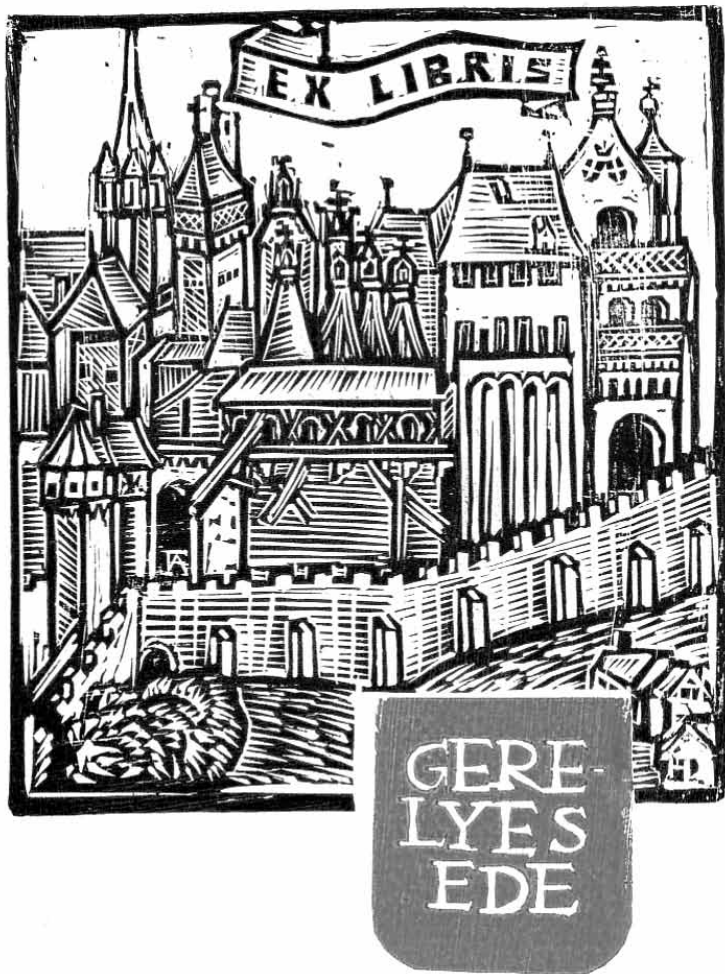
Erre a Hold is elindult, csak a másik irányba ment. Egy darabig észre sem vette, milyen furcsa lett körülötte minden – aztán rádöbbsent, hogy testvére nélkül bizony sötétben botorkál. Egyszer csak vékony, csilingelő hangokat hallott a háta mögött. – Hahó, hahó – s ezek a hangok nevettek is, ami felbosszantotta a Holdat, ezért odakiáltotta: – Csönd legyen! – mire sok száz meg ezer apró fény gyűlt körülötte, és az égbolt szikrázott, mintha mindenhol fényszórókat gyűjtött volna egy láthatatlan kéz. – Mi ez? – kérdezte halkán a Hold. Az ismeretlen fények táncolni kezdtek, lágyan és nagyon halkán ide-oda surrogva. – Mi vagyunk a csillagok – szólt egy mosolygós hang. – Szeretnél közénk tartozni? – Ami azt illeti, nekem van egy testvérem – mondta a Hold, és elszorult a szíve, ahogy kimondta ezt a szeretett nevet. – Talán nem baj, ha elmondom nektek. – A csillagok, mintha megparancsolták volna nekik, a Hold köré gyűltek; surrogásuk elhalkult, s ebben a szokatlan, nagy-nagy csöndben a Hold bátrabban kezdett mondókájába. Mikor a végére ért, az egyik csillag, mely a legközelebb volt hozzá, így szólt: – Kedves Hold, hiszen Te és a Nap is felnőttestek! Örökre testvérek maradtok, csak ezentúl ritkábban látjátok egymást. De ha szeretnéd, akkor maradj itt velünk! Légy a vezetőnk! Látjuk, jól érzed magad a sötétben, melyet úgy hívunk: éjszaka. Mikor hajnalodni kezd, meglátod, csoda fog történni! Csillagtestvéreim! Nemsokára indulunk pihenni a hegyek mögé. Hamarosan pirkad – magyarázta a Holdnak, aki mosolyogva bólogatott.

Virradatkor feljött a Nap. A Hold ámulva nézte hatalmas és erős testvérét, ahogy szerte-szórja sugarait, miközben az égen egyre jobban ragyogott fényessége. A nappal az időt is mérni lehet: mikor legmagasabban van, akkor harangoznak déli tizenkettőt. Délután meg-megnyúltak az árnyak, a nap ereje fogyni kezdett és a Hold készülődni kezdett arra, hogy átvegye az égboltot. Kellő sötétség után a csillagok, akár egy kasnyi méh, előrajzot-

tak a hegyek mögül. Ám addig nem ragyogtatták meg igazi fényüket, míg a Hold el nem foglalta helyét közöttük.

A Hold nagyon türelmesen várt, míg a lenyugvó nap elhaladt a hegyek előtt. Mikor a lehető legközelebb voltak egymáshoz, a Nap észrevette és rámosolygott. A Hold igyekezett visszatartani könnyeit; ő is mosolyogni próbált. Aztán kilépett a csillagok közé, majd megkönnyebbülten sóhajtott. Ekkor egy kósza könnycsepp mégis kicsordult a szeme sarkából, és a csillagok összesúgtak: – Holdfény! Nézzétek, hogy csillog! – és közülük a legbátrabbak azóta is ezen csúsznak le, ha nyári éjszakán kívánságot valami szépet – vagy legalábbis álmot hoznak, nyugtatót, mélyet.

Nyerges Gábor Ádám

Fázhatok

Attól, hogy kimért, még nem lesz bölcs,
attól, hogy halk, még nem szerény.
Koszorú pohárba tiszta víznek tölts,
s ahol leülepszik, ott fekszem én.

Attól, hogy fekszik, még nem halott,
attól, hogy fáj, még nem komoly.
A sérülés csak jelzésnek van ott,
legyen rajtam, amit megtorolj.

Attól, hogy sérült, még nem gyenge,
attól, hogy fiatal, árva –
Fázhatok bárhogy, sose engedj be,
eleve így lett ez kitalálva.

Karap Zoltán

Fluxus-partitúrák regényíróknak

(Gagarin)

Egyesítsd Faustot és Don Giovannit egyetlen személyben. Olvasd el vele Kierkegaardtól a *Vagy-vagyot*, különösen a zenei erotikusról, a házasság esztétikai érvényességéről és az Ábrahám történetéről írt passzusokat. Miután kellőképp elmélyült a mű tanulmányozásában, tedd be dolgozni szalaghoz egy gyárba. Aztán kérdezd meg tőle, most mihez szeretne kezdeni az életével?

(Csinovnyik a kereszten)

Támaszd fel Ivan Iljicsét. Olvasd el vele Martin Heideggertől a *Lét és időt*. Változtasd meg a korát, mondjuk 17 évesre, és helyezd el a kései Beatles korában. Ha már kezdi unni, mutasd meg neki Vietnámot, Tibetet, és töltsd el vele egy orgiasztikus éjszakát Yoko Onóval. Ha mindezt túlélte, egy terápia alkalmával adj neki 24 mikrogramm LSD-t, és bíz rá a Világbank vezetését. Egy ideig hagyd magára, de a megfelelő időpontban (pl. egy gazdasági világválság bekövetkeztekor) az orvosok közölgék vele, hogy néhány hónap múlva ismét halálos kimenetelű vakbele vagy vándorveséje lesz. Most már ne csinálj vele semmit. Hagyd szépen meghalni. Feltámadni.

(A lélektan tagadása)

Szervezz egy nagyszabású, beöltözős házibulit, úgy hogy a party résztvevőinek welcome-drink helyett egy Rorschach-tesztet kelljen kitölteni. Az est hátralevő részében mindenkinek a saját maga által elemzett paca kell, hogy a pólója elülső részén szerepeljen, a hátulján pedig mindaz, amit a pacáról gondol. Az exkluzív, meglepetés vendég Sigmund Freud legyen, akinek szintén ki kell töltenie a tesztet. A party egy ponton egy homoszexuális, illetve lesbikus orgiává kell, hogy átalakuljon, miközben Freud egy fotelhez kötözve csupán passzívan szemlélheti az eseményeket. A party végén valamennyi résztvevőnek meg kell próbálnia elhitetni Freud-dal, hogy valamennyi résztvevő csak szimulálta a közösülést. Miután a professzort sikerült meggyőzni, fekete öltönyös ügynökök közölgék vele, az események csupán az ő, vagyis Freud projekciói voltak. Ezt követően az utolsó páciens oldozza a foteltől, majd kínálja meg Freudot egy szivarral.

(Varázspuska)

Mozartot vidd el Berlinbe, a Love Parade-ra. Mutasd be neki a székeley és román táncokat. Vidd el ugyanabba a kocsmába, ahol Kodály és Bartók épp iszogatnak a helyiekkal. Aztán közöld vele, hogy a második világháborúban hányan pusztultak el a halál-és munkatáborokban. Kérdezd meg, mit gondol a Varázsfuvoláról és a Máté passióról. Majd adj a kezébe egy szintetizátort, egy pohár bort és egy puskát.

(A Szentírás)

Képzeld el egy író, aki nem ért semmi máshoz. Szenvedjen balesetet és veszítse el a végtagjait. Fokozatosan vakuljon meg. Miután teljesen elvesztette a látását, kezdj el vele gregorián zenét hallgattatni. Naponta minimum nyolc órában. Ez így menjen legalább három hónapig. Egy nap cseréld ki a lemezeket, és hallgasson reneszánsz muzsikát, szintén három hónapig. Megint három hónap után, mutasd meg neki Vivaldi „Négy évszak”-át, és minden áldott nap játszd le neki négyszer. A harmadik hónap után teljes csendet teremts a cellájában, de minden áldott éjszaka látogassa meg egy nő, aki tantrikus orgazmusokkal ajándékozza meg. Mire letelik az egy év, add vissza neki végtagjait, és a nőt ugyanúgy minden éjszakára. Három hónap elteltével vedd el tőle a nőt, és adj neki egy zongorát helyette. Ismét három hónap után vedd el tőle a zongorát, vedd el a nőt, és napi 16 órában Beethoven, Haydn és Mozart muzsikája szóljon. Három hónap után add vissza a látását, és küldd be hozzá a nőt. A nő kezdjen el vele beszélgetni anélkül, hogy egymáshoz érnének. Három hónap után vigyél be neki egy írógépet, és kérdezd meg, ha mindössze három hónap állna a rendelkezésére, elsőként mi volna az, amit leírna. De közöld vele, hogy ez alatt a három hónap alatt sem zenét nem hallhat, sem a nővel nem találkozhat. Ha azt kérdezi, mi lesz utána, ne válaszolj.

(Ádám és Évák)

Vegyél egy nőt a szupermárketben. Rendelj hozzá egy hozzá illő házat, munkahelyet, kutyát, autót, vásárolj be egy földalatti raktárnyi élelmet és különböző luxuscikket, majd egy romantikus, földöntúli nyaraláson kérd meg a kezét. Ha nemet mondana, menj vissza a szupermárketbe, és reklamáció után cseréld ki. Ha igent mond, rendelj hozzá még húszat. Húsz nőt. Aztán százhuszat. Népesítsd be a földet. Ha időközben elfogyna a pénzed, alapíts vallást, és próbáld meg rabolni az üzletekből. Ha mindeközben háborúskodni kényszerülnél más családokkal, próbáld meg túlélni öngyilkosság nélkül. Ha mégis kicsinálnád magad, kérj meg egy nőt, hogy klónoztasson le újból, és menj be még egyszer a szupermárketbe. Aztán vegyél egy nőt a szupermárketben. Rendelj hozzá egy hozzá illő házat, munkahelyet, kutyát, autót, és vásárolj be, amennyire futja. Miután megkérted a hölgy kezét, tetováld az ujjára egy gyűrűt. Vedd el a szüzességét, majd azonnal hibernáld le, és rejtse el egy svájci bank széfjében. Néhány száz év múlva olvasztasd ki, és add el a világ leggazdagabb asszony-gyűjtő emberének. Miután a világ második leggazdagabb embere lettél, próbáld meg visszaszerezni a menyasszonyodat, gyerme-

keid anyját. Ehhez előbb szükség lesz egy olyan műholdra, amelyen ülve nyugodtan elpusztíthatod a bolygót. Ha nem talárod meg az egyetlen nőt, a gyermeked anyját, robantsd fel az egész világegyetemet, és/vagy nyiss egy saját szupermárketet.

(Facebook-spam)

Jelöld be Dante-t a facebookon, és beszéljetek meg egy tárlatvezetést a pokolban. Vigyél magaddal egy kisebb turistacsoportot, lehetőleg csupa ismerőst, barátot, családtagot, és néhány ellenséget. Ha nincsenek ellenségeid, kérj nyílt levélben tanácsot valamelyik politikai párt sajtónyilvánosságától. Egyeztess a kereskedelmi csatornákkal, hogy végig tudják követni a kirándulást. Öltözz alkalomnak megfelelően, és készítsd fel csapatod valamennyi résztvevőjét mondván, korántsem biztos, hogy az életben még lesz módok találkozni. Ne felejtse el magaddal vinni a fényképeződet és a mobilodat, ha esetleg hívni kellene a rendőrséget, mentőszolgálatot, ne adj Isten, a tűzoltókat. Rágógumit, lehetőleg több csomaggal. Keresd fel a házi orvosod, és vizsgáld ki magad alaposan. Keresd fel a fontosabb energia-szolgáltató vállalatok hotline-ját, és jelezd, hogy határozatlan ideig nem áll módodban a csekket befizetned, mert feltehetőleg nem lesz elegendő térerőd. Hogy még se maradj teljesen távol, megpróbálhatod átírányítani a valamelyik szent postafiókjára őket, hátha a megfelelő bugyorban, egy kisebb cigarettaszünetben el tudod érni őket. Hogy ne legyél teljesen zöldfülű, olvasd át néhány ezer év irodalmát, és legalább gyűjteményes kötetekben tájékozódj a képzőművészet leghíresebb alkotásaitól. Az mp4-lejátszódra töltsd fel a legfontosabb zeneszerzők műveit, arra az esetre, ha Dantéval megtörténne, ami szinte lehetetlen, hogy egyszer csak unalmas lesz. Ha mindent elintéztél, a csapat minden résztvevőjének kiosztottad az elemőzsiát, hívd fel az új ingyenes lelkeség-szolgálatunkat, hogy kicsit jobban megismerhessünk, mielőtt a vízumot megkapod. Ingyenes számunk nonstop elérhető. Csak annyi a dolgod, hogy tárcsázd be háromszor a hatos gombot.

(Emlékezet és felejtés)

Fotózd le minden nap ugyanabból a lakótelepeddel szemben lévő lakótelep ablakából a saját lakótelepedet. Mondjuk tíz éven át. Ugyanezekben a pillanatokban fotózd le a lakóteleped fölötti égboltot, majd az így kapott felhőátvonulást, és a dominó-szerűen villogó lakótelepet vetítsd rá egy kb. háromszor három méteres vászonra. Állj a vászon elé minden nap, és fotózd le magad. Látszódnak a ráncaid. Mindig ugyanazt az arcot próbáld meg magadra ölteni. Ha időközben megnősültél és gyerekeid lettek, őket is állítsd oda. Minden áldott nap. Tíz év után fogd a filmed, vagyis a hozzá tartozó adathordozót, és tedd be a fagyóba. A soron következő karácsonykor olvasd ki, és főzz belőle halászléet. Az alaplénél nagyon kell vigyázni, hogy ne a hagymával együtt tegyük fel. Először hadd dinsztelődjön meg a hagyma. Ha bárki a családból meggondolná magát, mondd azt, hogy megbocsátasz neki, amiért nem tudja, mit akar cselekedni. Soha ne nézd vissza. Kivéve, ha a halászlé elfogyasztása után, még mindig működik. Ezt azonban nem szabad kipróbálni.

(Impotencia)

Vigyél el egy fiatal ismeretelmélettel foglalkozó filozófust pszichológushoz, azzal a problémával, hogy a párkapcsolatai sorra mennek tönkre. Majd vidd el a pszichológust a filozófus egyik előadására, ahol a pszichológiai konstrukciók relativitásáról beszél. Ültess le őket egy sztriptíz bárban, és itass meg velük tíz-tíz korsó sört. Fizesd be őket egy-egy táncos nőhöz. Másnap szakítsd félbe a terápiát. Most úgy kétszáz oldalon keresztül csak a pszichológus házasságáról írd, majd térj vissza a filozófushoz, mire a hatvanadik életévét betölti. De most ne pszichológushoz, hanem urológushoz vidd el. Az urológus közöli vele, hogy soha többé nem lesz már gyereke. A filozófus hívja fel újra a pszichológust, aki időközben elvált, és menjenek el ismét a sztriptíz bárba, szívjanak kokaint, és fizessék be egymást udvariasságból ismét egy-egy táncos hölgyhöz. Utána ne találkozzanak soha többé.

Farkas Arnold Levente

részletek

a valóság álmódja
ha a valót álmodja
meg nem írt vers két sora

mert az álom nem való
elbújni csak arra jó
hideg ellen takaró

a valóság hiába
valóság az álomba
elmerülne mindenha

péntek

fáradt vagyok és névtelen
lehatárol az értelem
fáradt vagyok és semmi más
hitetlenségem is tamás

fáradt vagyok fáradt nagyon
nyugalmam helyét elhagyom
fáradt vagyok de nincs panasz
őszre tél jön télre tavasz

fáradt vagyok fáradt vagyok
dalom nélkülem folytatod
fáradt vagyok egy néma arc
nem harc a rím csupán kudarc

mi lesz a cím

reggel az ágyban
a gyermek tenyere
nyúl az ég felé

de az eget repedezett
plafon takarja el
lámpa csillagok helyett

névtelen játékaink
keresik a szabály
illatát fehér

Bende Tamás

felszínre hozni mindent

versek húgomnak

1.

a kert végében a hatalmas diófa, hogy mikor ültettük, nem tudom pontosan, buksi a ma napig eszi a diót, hátramegy érte és előre hozza, a szájában töri meg a csonthéjat, de előtte beviszi a kutyaólba, amit apánkkal építtettek azután, hogy rexit el kellett altatni, mert porckorongsérve volt, ahogy telik az idő, a kistestű kutyáknál ennek egyre nagyobb a veszélye, nem tudott megmozdulni, napokig vittük az orvoshoz a magatehetetlen állatot, néhány óránként mostuk alóla a szart, tisztítottuk, hogy be ne köpjék a legyek,

erről eszembe jut, hogy apánk mennyit fürdette nagyapánkat, sose láttuk, de borzasztó belegondolni, hogy mi járhatott annak az öregembernek a fejében, akit elvittek az oroszok, és ez egy életre tönkretette az ízületeit, állítólag földbe vajt gödrökben kellett aludniuk, és amikor valahogy hazaérkezett, hetekig kőménylevelesen élt, a fekély miatt, aztán ki is kellett venni a fél gyomrát, kivágták belőle a fél gyomrát, ahogy almából hasítják a rothadást, szóval mit érezhetett ez az egykor büszke és erős ember, mit érezhetett akkor, amikor csak ült a zuhany alatt az odakészített műanyagszéken, folyt rá a meleg víz, a fia, az apánk meg mosdatta, habos szivaccsal dörzsölte a bőrét, mit érezhetett, amikor a lánya vágta le lábujjairól a körmöt, mit érezhetett, amikor szívószállal etették és itatták, mit érezhetett, mikor bocsánatot kért mindenért a halála előtt, bocsánatot kért, azt mondta a lányának, ne haragudjon, ne haragudjon semmiért, őt így nevelték, és éppen ezért azt hitte, így kell gyereket nevelni,

szóval napokig vittük kezelésre a magatehetetlen kutyát, aztán végül úgy döntöttünk, hogy ezt így nem lehet, így élni nem lehet, kihívtuk az állatorvost, hogy ha már ez a helyzet, akkor mégis csak a kertben, itthon, ahol mindannyian élünk, mégis csak itt, ahol ő is élt, mióta megtaláltuk az árokban, a ház előtt, megtaláltuk a két kis keveréket egy dobozban, nyűszítettek, valószínűleg a szomszéd tehette ki őket oda, aki már legalább húsz éve építi a házat, összelopott anyagokból, aki alkoholista, és a lánya is alkoholista, meg annak a fia is alkoholista, és feltehetőleg sose fognak beköltözni, kitette őket, mi meg rájuk találtunk, ha voltunk tán tizenegy évesek, kértük anyánkat és apánkat, hogy hadd tartsuk meg őket, hadd fogadjuk be őket, anyánk nem akart beleegyezni, mert hogy két kutya nagy felelősség, és hogy úgyis rájuk ununk majd, mert a gyerekek mindig ráunnak a kutyákra, de mi kérleltük és könyörögtünk, és aztán belement ő is,

de akkor végül úgy döntöttünk, hogy ezt így nem lehet, és kijött az állatorvos, mi meg előre hoztuk a kutyát, karban hoztuk előre, valami régi plédbe bugyolálva, és letettük a tuja mellé, az árnyékba, mert nyár volt akkor és nagyon meleg, az orvos meg injekciót adott neki, két injekciót adott, egyet, hogy elaludjon, *ugye nem érez semmit, ugye nem fog fájni neki*, kérdezted az állatorvost, sírtál közben, én meg fogtam anyánk kezét, apánk meg simogatta a félig lebénult kutyát, a második injekciótól állt le a szíve és a légzése, de akkorra már elaludt, nem érzett semmit, csak elaludt, az orvos azt mondta, hogy ő elszállítja, nekünk ezzel nem kell foglalkozni, talán zsákba tette, a zsákot meg az autója csomagtartójába, de ezt már nem bírtam végig nézni, bementem a házba, anyánk jött velem, az előszobában összeöleleztünk, és akkor már mindketten sírtunk, menthetetlenül sírtunk, mind a ketten,

buksi azóta is fél az állatorvostól, bizonyára bevésődött az élmény, hogy ő azóta van egyedül, mióta az az ember itt járt, így vésődhet be a veszteség, minden oltásnál apánk fogja meg a kutyát, szorítja a talajhoz, az meg reszket a félelemtől és nyűszít, szóval buksi szereti a diót, beviszi az ólba, amit a bejárati ajtó mellé építtettek, mert ott van az egyik legszélvédettebb hely, a belső falakat hungarocellel bélelték ki, és az egyik bohócos takarót raktátok bele, azt a barna takarót, ami a gyerekkorból maradt meg, apánkkal építtették a kutyaházat, ketten építették, te mindig jobb voltál az ilyesféle dolgokban, én sosem tudtam szerelni, barkácsolni, fát vágni, a fűvet is csak egyszer nyírtam le, akkor is hullámos lett az egész, ti meg röhögtek rajtam, hogy miféle fűnyírás ez, miféle munka, majdnem elbögtem magam, de végül már én is röhögtem, hogy tényleg hogyan lehet így sávokat kihagyni, hogyan lehet így fűvet nyírni egyáltalán.

Porkoláb Ádám

Mesélj nekünk, Krónikás!

A férfi már azelőtt megszűnt létezni, mielőtt a fehér-fekete pettyes Salgó tűzhely forró bűbájába begyűrte a száznegyvenezres telefonszámlát. Igaz, előtte még komótosan kipiszkálta a papír sarkával gyászkeretes körmeit; a Krónikás csak ennyire taksálta a fecnit. Túlzás lenne azt állítani, hogy hosszasan hányta-vetette magában, mit is tegyen a papírral. Egyszerűen csak felkiáltott: „A nádvágó Istók tegye bele abba is, aki...” Itt aztán lábai megrogytak és leült; csak most érezte igazán a tények súlygolyóit. Gondolatait rögvest négybe vágta. Idegrendszerének legapróbb atomjai abban a minutumban észrevették: nincs más lehetőség, nincs apelláta. Egyszerűen csak meg kell tenni. Maradni már nincs miért... nincs *kiért*. Talán magáért? De hiszen az ember után – bármit tesz – végül úgyis csak egy csomó kilyuggatott, kettényiszatolt okmányhalmaz meg egy nyávogó lagzis kazetta marad, amelyen egy furabajuszú, hebegő, herehangú kandúr olvassa fel a menyasszonykikérő verset – rosszul hangsúlyozva a bamba sorokat. „Az ér jön... a zérjön tünkma ide,/ Sásán Dorka me' Gizike...” De ezt persze nem érti senki, nem látja senki. Hol van már bárkinek is videója?

Szóval döntött. Így aztán megnyugvással törölte szutykos alkarját a valamikor még tyúksárgára köpködött konyhaszekrény hasmenésszín oldalába.

– Ötvenöt év! – motyogta, miközben jófajta ecetes slájmot krekácsolt fel garatján – végül is nem rossz.

Akkor talán – valószínűleg életében először - elégedettség futhatott át a kávészafos póló, meg a luftballonkék kabátszakadás alatt. – Az istenit, hát ennyi évet csent el a maga számára a Mindenségből! – büszkélkedett, miközben gyászát viharfelhősín ruhazsebkendőjébe gyűrögette.

Aztán nekiindult.

Mit tudott a Krónikás a jövőjéről? Talán életének egyetlen sikere volt fentebbi megállapítása az örök életről. Mert milyen szerencsétlen az, aki után még egy sóhajt sem enged senki. Mert bizony így volt, még tettének egyetlen szemtanúja: a távolból figyelő, kockára miszlikelt tari Fehérkő-bánya sem sajnálta meg a Toprongyost. Pedig ha valaki, hát a Sziklaterasz-arcú megtehetette volna. Ha ember lett volna ez a sebzettképű kőbánya, talán így okoskodott volna: „Biztosan jobb így a Krónikásnak, mint gombokért eljátszani a falubohócot.”

Mert viccelni azt nagyon tudott, sőt igazából meg sem kellett szólalnia, hogy ne vessenek rajta. Elég hozzá annyi, hogy egy *keresztzemes* asszonnyal élt együtt, akit mindenki csak Csillagszeműnek hívott. Mondják, hogy egyszer a nőnek annyira összeakadt a szeme a krimóban, hogy végül tökéletes látásúra itta magát. A többiek meg képesek voltak felkelteni a házirosvost éjnek idején, hogy hozza el a skálát meg a táskáját a rendelőből.

Az orvos megtette: hivatalosan is megállapította, hogy Csillagszemű tajtrészezen tényleg jobban lát, még a szemei sem lúdtalpasak. A férfi meg ezen annyira belelkesült, hogy egy egész korszót akart teleköpködni a nyálával, de amikor elfordult, akkor a többiek mindig kiöntötték szájverítékét. Hajnali kettő körül aztán megunta és kiült „napozni” a kövezetre. Azon az estén ketten vizelték tele a kabátzsebeit. Ugyanaz a rettenetkék, firnájszos gumimaci-szabású izé volt rajta akkor is.

Vajon gondolta-e volna akkor, hogy majd *teljes titokban* és hogy majd *a köz, mint a nagy embereket...* Saját halott, meg miafranc. Meg hogy majd cimborája, Tibi bácsi fizeti ki majd Csillagszemű buszjegyét, aki Pásztórol egy szintén réműletszín, csíkos szövetszatyorban *hossa haza*. A Krónikás – úgy látszik – a végsőkig ragaszkodott a kedvenc színeihez. Talán még nevetett is volna rajta, ahogyan a pap magában elmondja a *liberát*, a katolikus halotti imát, majd lefröcsköli a Krónikást, mint a vadóc kisgyerekek a kövér fagyaltost a strandon. Legalább fröccs lenne abban a bádoghengerben – morgolódtott volna akkor öntudatlanul.

Kora este ment neki az éjszakának ez az ágrólszakadt gallyember, este fél tíz körül. Az utolsó *személy* volt a hóhéra. Ha igaz, türelmesen várt az önszabta sorsára: vagy a diófa mellett üldögélt, vagy a gyomos-sáros árokartra vette le almabarna kabátját: ezt már soha nem tudhatjuk meg. Az öcsém még az utca elején beszélt vele: azt mondta később, akkor nem volt részeg, meg hogy „szomorúszemű” volt. Így mondta az öcsém. Állandó jelzővel. Ahogyan maga Homérosz mondta volna.

Mert végül is *hókaru Nauszikaá* és *sokattúrt Odüsszeusz* mellett talán majd kiharcol magának némi pátoszt valahol: elvégre kötve hiszem, hogy a galamb- vagy denevérszárnyú kisangyalkák telepisálnák a zsebeit, míg ő alkoholmámorban fetreng. Ironikus, hogy meg kellett halnia, hogy emberként bánjanak vele. A fenébe, elvégre *szomorúszemű* krónikása volt átfordult világunknak, az öcsém is elmondta! Azt már mindenki döntse el magában, hogy mennyire abszurd és helyénvaló az a tény, hogy meg kellett válnia a testétől ahhoz, hogy addigi életében legeslegelőször emelkedettséggel emlegethessék föl.

Boldogvég. Újkezdet. Egyéb közhelyek.

Édes istenem, mennyire haragudtak rá a helyiek! Kevés embernek sikerült ennyire megutáltatnia magát az emberekkel ilyen egyöntetűen. Talán csak annak a sznob polgármesternek. Azt meg mindenkivel úgy beszélt, hogy csak! Kiáltották utána, hogy olyan kékvérű, hogy biztosan naposcsibékkal törli ki. Meg is verték a cigányok alaposan.

De az a szerencsétlen Krónikás! Ennek az egyetlen bűne az volt, hogy miután Isten aláhúzta életének számláját, még vagy tíz percig túlkölt a vonat utána. Margit néni azóta is emlegeti: hogy „*aligságosan* tudott visszaaludni utána”. Meg aztán ott van a helyi rendőr esete. Őt az ágyból rángatták ki, hajnalig nem ért haza a helyszínelés miatt. Aztán, ha már ébren volt, utána emberesen el is tángálta az asszonyt: még a kávészemes fémhengert is hozzávágta, mert amaz nem főzött neki kávé. A nő meg bosszúból jól teleszórta borssal meg köménnyel, a rendőr meg egész másnap csuklott, mint egy megijesztett majom.

Hát igen, az asszonyok már csak ilyenek. Aki csak látta, váltig állítja: Csillagszemű rezenéstelen arccal figyelte azt a három méteres sávot, amelyet még aznap este szórtak le oltott mésszel a vasút emberei. Talán megsejtette, hogy a munkások tudtukon kívül építettek valamit a meghalt élettársának? Biztosan valami olyasmit, amelyet ő nem engedhetett volna meg garasából: talán ezért nyugodott meg. Vagy már a mélyszegénység

jóval előtte kigyomláta agyának barázdáit? Nem tudom. Csak azt éreztem, hogy ott, az a hely, a világmindenség aprócska, ocsmány zsebkendője volt a megfordult világ krónikásának *emlékműve*.

Nem kellett oda szavak vagy hangok. Az üzenet egyértelmű volt: a viharfelhőszínű, senkinek sem kellő ruhazsebkendő; a méz fehérsége és a vasúti felépítmény ágyazatába ragadt, barnás véralvadék-darabkák emlékeztek és motyogtak. Másnap nem aludtam. Álmomban pár pillanatilag én nem voltam *Én...* Bevallom megilletődtem egy kicsit a látványtól, de hát nem ez a célja valamennyi emlékműnek?

Mondom, a bortorkú feleség-jelöltjének egyetlen könnye sem volt. Persze, hogy nem: hiszen nem is ismerte valójában ezt az Összerágott Almaromot. Bár a Krónikás nem végzett iskolákat – ha igaz, még a nyolc osztály elvégzésével is meggyűlt a baja – mégis tanította azt, aki hajlandó volt meghallgatni. Igaz, ami igaz: a férfi sem a tudásával oktatott, hanem *maga a sorsa* volt a tankönyv, amelyből leckéket adott az őt szemlélőknek.

Jól-rosszul görbülő emberi életek egész sora volt a tenyerébe vésve. Ő mégis rossz szálát választott, így egészen közelről szaglászhatta az egész rendszerváltás utáni erkölcs szarszagú bűzét, apró kortyokban tűnt el a torkában az alkoholszagú jelen, a gazdasági depresszióról három lefagyott lábujja mesélhetne. Minden egyes évről másik. Mindezek a férfi kezébe voltak karcolva már jó előre. *A fátuma, és a tettei* voltak azok, amely tanították az embereket. Ő volt az elrettentő példa.

Eszményi szépségű férfi volt ez a kétfogú, lábszagú, fejtetves ember, sokkal inkább helyénvaló lenne, ha *csodálnánk* a Krisztusarcút. Mert több volt benne az égi, mint mibenünk. Talán minden évszázadban, ha akad néhány emberág, akiben csillog ennyi jézusi dac, mint ami ebben az emberben már a születésétől fogva megvolt. Hiszen az a privilégium, hogy valaki *a sorsával taníthasson*, először magát az Úristen gyermekét illette meg. Előtte csak a hallgatás volt.

Aztán – sokkal később – a Megfordult Világ Krónikása kapta meg a kegyet. Mostanra mindketten halottak: azért mentek át a túlvilágba, hogy a többiek élhessenek... Akárcsak Jézust, úgy Őt is könyörületből temették el. A Krónikás is egyedül költözött új kriptájába – és ez így helyes. Csak kevesen sejtették akkor, mekkora eseményt élhettek meg. Elvégre Jézus halálakor sem csengett lélekharang...